

Notitie burgerparticipatie Nieuwkoop

**‘Samen aan de slag!’
en hoe groeien we daar naar toe...**

Samenvatting

De constatering dat de kloof tussen overheid en burger groot is, wordt breed gedeeld. De burger wil een transparante overheid, die zichtbaar maakt wat ze doet en waarom ze iets doet. De burger wil daar ook iets van kunnen vinden en over kunnen meepraten. Dit vraagt om een andere overheid.

In het herziene collegeprogramma 2011- 2014 'Samen aan de slag!' wordt de burger vooral als partner gezien. Medebetrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid worden door de gemeente Nieuwkoop zeer gewaardeerd.

Met burgerparticipatie wil de gemeente Nieuwkoop de burger betrekken bij het beleid en de uitvoering. Hierdoor worden de kwaliteit en de effectiviteit van het beleid en de uitvoering verbeterd, en ontstaat draagvlak. Burgerparticipatie heeft vele vormen en is maatwerk. Het moet geen doel op zich zijn. Ook moet helder zijn wat we onder burgerparticipatie verstaan.

Burgerparticipatie gaat niet vanzelf. Raadsleden, collegeleden en ambtenaren zullen extra inzet moeten plegen om zich burgerparticipatie eigen te maken en in de praktijk vorm te geven. Dit kost tijd en randvoorwaarden zoals budget en personele inzet zijn belangrijke aandachtspunten. Het is een leerproces om uiteindelijk ervoor te zorgen dat burgerparticipatie 'in het bloed' van de organisatie komt te zitten!

Naast een korte theoretische inleiding wordt aandacht besteed aan wat de Nieuwkoopse invulling van participeren is en hoe deze participatie 'tussen de oren' te krijgen.

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	4
2	Inleiding	5
3	Wat verstaan we onder burgerparticipatie?	7
4	Waarom kiezen we voor burgerparticipatie?	8
5	Ergernissen van burgers	9
5.1	Nieuwkoopse voorbeelden	11
6	Hoe gaan we het doen?	12
7	We gaan van start....	13
8	Bijlagen	14
8.1	Participatieladder	14
8.2	Rollen gemeenteraad, college & burgers	16
8.3	Burgerinitiatieven	18
8.4	Toetsingskader burgerparticipatie	19
8.5	Wie doen er mee in het participatietraject?	21
8.6	Beleidsfasen	22
8.7	Participatie: voorstellen door de gemeenteraad	23
9	Traject	24
10	Naslag	25

1 Aanleiding

Het herzien collegeprogramma 2010-2014 'Samen aan de slag!' is het kader voor het opstellen van deze aangepaste notitie voor burgerparticipatie. In het collegeprogramma wordt de burger vooral als partner gezien. Concreet wordt het volgende gezegd:

'De gemeente Nieuwkoop wil slagvaardig besturen. Dit houdt in dat de dienstverlening aan de burger en de uitvoering van plannen voor de gemeente centraal staan. De overheid is er om knopen door te hakken en besluiten te nemen.

Voor de inwoner van de gemeente Nieuwkoop moet duidelijk zijn wat hij van de gemeente mag verwachten en wat hij zelf kan doen of waar hij verantwoordelijk voor is. De betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid verschillen per beleidsonderdeel. Participatie kost tijd en geld en is de komende periode een leerproces. Aard en inhoud van de participatie worden afgewogen tegen het algemeen maatschappelijk belang.

De gemeente Nieuwkoop wil gebruik maken van de kennis en kwaliteit van de bewoners en andere relevante partijen. De gemeente Nieuwkoop kiest ervoor om burgerparticipatie onder andere vorm te geven door de dorpsplannen en de dorpsraden. De dorpsplannen worden vooral door de dorpsbewoners zelf opgesteld. Het is echter geen wensenlijstje richting de gemeente. De dorpsraad fungeert als het aanspreekpunt van een dorpskern en is vooral een platform voor het dorp zelf. De dorpsraad is geen extra bestuurslaag.'

De doelstelling van deze notitie is het realiseren van een 'handvat' hoe participatie vorm te geven in de gemeente Nieuwkoop. Onderdeel van dit 'handvat' is het bieden van antwoord op de volgende vragen:

- Wat verstaan we onder burgerparticipatie?
- Waarom kiezen we voor burgerparticipatie?
- Welke instrumenten kunnen we voor burgerparticipatie inzetten?
- Wanneer zetten we burgerparticipatie in?
- Hoe managen we de verwachtingen over burgerparticipatie?

In de praktijk betekent het inzetten van burgerparticipatie experimenteren en –waar mogelijk en/of wenselijk- innoveren door bijvoorbeeld het inzetten van nieuwe media. Tevens is het van belang om voor ogen te houden waar de bewoners van Nieuwkoop bij betrokken willen worden. Heeft men interesse om mee te denken over beleid, of is men toch met name geïnteresseerd in de speelvoorziening voor de jeugd die als het ware in de achtertuin wordt gerealiseerd.

2 Inleiding

De constatering dat de kloof tussen overheid en burger groot is, wordt breed gedeeld. De burger wil een transparante overheid, die zichtbaar maakt wat ze doet en waarom ze iets doet. De burger wil daar ook iets van kunnen vinden en over kunnen meepraten. Wie die burger is en wat die burger wil is lastig te benoemen, aangezien dé burger niet bestaat.

De maatschappij is complexer geworden, vraagstukken kunnen niet altijd 'eventjes' worden opgelost. De overheid is niet meer de enige partij die de problemen van burgers kan oplossen. De representatieve democratie door middel van volksvertegenwoordiging is in verval geraakt. Burgers zijn tegenwoordig beter en hoger opgeleid en zijn goed in staat om zichzelf te vertegenwoordigen en zaken te regelen. Aan de andere kant zullen er altijd doelgroepen blijven die dit niet kunnen en waarvoor de 'traditionelere' vormen van burgerparticipatie voldoende zijn. Het is dus zaak om maatwerk te bieden.

De overheid probeert aan de ontwikkeling met betrekking tot de representatieve democratie invulling te geven door vanuit de gedachte 'minder overheid, meer burger' een stapje terug te doen. Ontwikkelingen zoals de Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo) zorgen ervoor dat het niet bij woorden blijft, maar ook in de praktijk invulling krijgt. Iedereen moet immers 'meedoen' en een eigen verantwoordelijkheid dragen. Ook in het collegeprogramma van de gemeente Nieuwkoop wordt de gedachte van actief burgerschap weergegeven door de kernboodschap 'Samen aan de slag!'. De bezuinigingen zorgen ervoor dat in de nabije toekomst dit uitgangspunt nog krachtiger wordt neergezet.

De werkwijze van de overheid sluit echter niet altijd aan bij de belevingswereld en het handelingsinstrumentarium van de burger. Ondanks een terugtrekkende overheid, wil diezelfde overheid nog altijd graag een 'verrassingsvrije toekomst'. Dit houdt in dat de overheid moeite heeft met 'loslaten', graag van te voren wil bepalen welk eindresultaat moet worden behaald, waar machtsverhoudingen een rol spelen en niet en/of onvoldoende ruimte voor innovatie en experimenteren aanwezig is. Dit is niet zozeer een tekortkoming van de overheid, maar een werkwijze die historisch gegroeid is.

De gemeente moet zich gaan bezinnen op haar rol en (kern)taken. Een andere manier van communiceren met de burger past daarbij en wordt ook verwacht. Betrokkenheid bij en draagvlak voor het gemeentelijk beleid en een hogere kwaliteit van beleid zijn doelstellingen die daarbij worden beoogd. Participatie door de burger kan daarin een sleutelrol vervullen. Het fungeert daarin niet als een vervanging van de representatieve democratie, maar als een voedingsbodem en aanvulling op de representatieve democratie. Burgerparticipatie verhoogt de legitimiteit van publieke beslissingen en vergroot de effectiviteit van beleid. Burgerparticipatie kan ook de betrokkenheid bij – het bestuur van – de eigen gemeente verhogen.

Aandachtspunt hierbij is dat burgers van elkaar verschillen. De verzuiling van 50 jaar geleden, waarbij burgers te verdelen waren over verschillende herkenbare doelgroepen, bestaat niet meer. De sociale verbanden zijn veranderd, burgers zijn individueler geworden. Men voelt zich niet altijd betrokken bij of men is minder tolerant voor veranderingen in de eigen leefomgeving. Informele sociale netwerken (bijvoorbeeld op internet zoals hyves, linked-in) zorgen ervoor dat burgers niet altijd meer op de traditionele manier kunnen worden bereikt.

De stip op de horizon (écht actieve burgerparticipatie) is echter niet zomaar bereikt en vereist oefenen en experimenteren. Beïnvloedingsfactoren zoals de mate van beleid- en/of juridische ruimte en het managen van verwachtingen spelen daarbij een belangrijke rol. Helderheid over en een duidelijk kader waarbinnen burgerparticipatie kan plaatsvinden zijn randvoorwaarden om met burgerparticipatie

aan de slag te gaan. Natuurlijk is een duidelijk kader ook van belang bij de uitvoering van beleid. Aan alle wensen en ideeën kan eenvoudigweg niet altijd worden voldaan. 'Zeggen wat je doet en doen wat je zegt' is een gezegde dat hier goed op zijn plaats is. Een middel om de keuze om burgerparticipatie wel of niet in te zetten, kan worden gevonden in het hanteren van een checklist. Een voorbeeld is als bijlage toegevoegd (*bijlage 8.4*).

De uitvoering van beleid biedt een goede ingang bij de bewoners om het vertrouwen in de overheid te laten groeien. Dit kan ertoe leiden dat zij ook bij andere onderwerpen betrokken willen worden, zoals bij het opstellen van een beleidsnota.

Burgerparticipatie moet geen doel op zichzelf worden. Het is daarom essentieel om bij elk project of beleidstraject de vraag te stellen of het interactief moet worden opgepakt en op welke manier. Welk doel wordt ermee beoogd?

De notitie burgerparticipatie vormt het beginpunt van het traject om burgerparticipatie meer 'tussen de oren' van de gemeente Nieuwkoop te brengen. De stip op de horizon vormt een gemeente waarbij het vanzelfsprekend is dat burgers participeren bij de plan- en beleidsvorming en de uitvoering.

Dit betekent dat gemeenteraad, college en ambtenaren moeten leren omgaan met een andere manier van denken en werken en een andere bestuurlijke cultuur actief stimuleren. Door middel van innovatieve processen van experimenteren met verschillende vormen van participatie en leren van de ervaringen (van zowel de gemeente als de bewoners) wordt de organisatie in staat gesteld om daar stappen in te kunnen maken. Soms ondersteund door het aanleren of versterken van competenties door scholing of training. Het is echter wel van belang om daarbij een realistisch ambitieniveau voor ogen te houden. Voorbeelden waarbij we dit leerproces zijn ingegaan zijn de dorpsplannen waarbij inwoners meedenken en zij hun eigen proces inrichten.

Nota bene....

- Burgerparticipatie is een proces en geen kant-en-klaar product! Het is maatwerk!
- Burgerparticipatie is geen zaak van baat-het-niet-dan-schaadt-het-niet !
- De wettelijke procedures bij beleid met planologische consequenties blijven gehandhaafd.
- Burgerparticipatie leidt niet automatisch tot draagvlak.
- Voor burgerparticipatie is niet altijd animo bij de burger!
- Er vindt altijd een vorm van burgerparticipatie plaats, namelijk informeren!
- Burgerparticipatie is geen doel op zich. Het is vooral een middel om maatschappelijke opgaven aan te pakken, om verantwoordelijkheid te delen binnen sectoren als zorg, veiligheid, onderwijs of leefbaarheid.
- Burgerparticipatie vereist bepaalde competenties van gemeenteraad, college en ambtenaren.

3 Wat verstaan we onder burgerparticipatie?

Burgerparticipatie is een middel om de kwaliteit van het beleid en de uitvoering van de plannen te verbeteren en het draagvlak ervoor te vergroten. Als we het hebben over burgerparticipatie in de zin van 'meedenken, meepraten, meebeslissen en meedoen' kan burgerparticipatie worden omschreven als:

'Burgerparticipatie is het proces waarbij gemeente, burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers en eventueel externe deskundigen gebruik maken van elkaars deskundigheid waardoor de kwaliteit en effectiviteit van de uitvoering van plannen en het formuleren van beleid worden verhoogd en het draagvlak voor te nemen beslissingen wordt vergroot. Aard en inhoud van de participatie worden afgewogen tegen het algemeen maatschappelijk belang.'

Burgerparticipatie kan in verschillende gradaties vorm gegeven worden. Dat gaat van informeren, inspreken, raadplegen, adviseren tot aan co-producen en (mee)beslissen als de meest verstrekkende invulling van burgerparticipatie.

Met name de participatieladder biedt inzicht op welke momenten en op welke wijze burgerparticipatie kan plaatsvinden. Zo zijn er nog meer instrumenten die een hulpmiddel zijn om burgerparticipatie handen en voeten te geven. Een aantal instrumenten staat in de bijlagen van deze notitie opgenomen (*bijlage 8.1 t/m 8.6*).

Ten slotte is communicatie bij burgerparticipatie van essentieel belang. De website www.nieuwkoop.nl, Nieuwkoop Nieuws en andere communicatiemiddelen (zoals nieuwe media) worden afgestemd op de bewoners, zodat we hen goed bereiken en van de juiste informatie voorzien.

Burgerparticipatie doe je niet zomaar 'eventjes'. Wat we onder burgerparticipatie verstaan en hoe we met burgerparticipatie omgaan blijft een leerproces dat om aanpassingen vraagt in de werkcultuur en werkprocessen van de gemeentelijke organisatie.

We zijn onderweg...

4 Waarom kiezen we voor burgerparticipatie?

In het herzien collegeprogramma 2011- 2014 'Samen aan de slag!' geeft het college aan slagvaardig te willen besturen. Dit houdt in dat de dienstverlening aan de burger en de uitvoering van plannen voor de gemeente centraal staan. De overheid is er om knopen door te hakken en besluiten te nemen.

Voor de inwoner van de gemeente Nieuwkoop moet duidelijk zijn wat hij van de gemeente mag verwachten en wat hij zelf kan doen of waar hij verantwoordelijk voor is. De betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid verschillen per beleidsonderdeel. Participatie kost tijd en geld en is de komende periode een leerproces. Aard en inhoud van de participatie worden afgewogen tegen het algemeen maatschappelijk belang.

We willen gebruik maken van de kennis en kwaliteit van de bewoners en andere relevante partijen. Door burgerparticipatie willen we de betrokkenheid bij en de verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving vergroten. Dat draagt ook bij aan de leefbaarheid en de sociale cohesie. De gemeente Nieuwkoop kiest ervoor om burgerparticipatie onder meer vorm te geven door de dorpsplannen en de dorpsraden. De dorpsplannen worden vooral door de dorpsbewoners zelf opgesteld. Het is echter geen wensenlijstje richting de gemeente. De dorpsraad fungeert als het aanspreekpunt van een dorpskern en is vooral een platform voor het dorp zelf. De dorpsraad is geen extra bestuurslaag.

Het is belangrijk om vooraf duidelijk de kaders aan te geven. Daardoor ontstaan geen verwachtingen die niet waargemaakt kunnen worden. Binnen deze kaders is veel ruimte voor eigen inbreng van de betrokken bewoners.

Burgerparticipatie vormt een uitdaging om samen mee aan de slag te gaan!

5 Ergernissen van burgers

Het is lastig om burgerparticipatie ‘te vatten’. Iedereen heeft er wel een beeld bij, dat geldt voor bestuurders, als voor ambtenaren evenals voor burgers. Echter, één ding hebben wij allemaal gemeen: wij zijn allemaal inwoners van een gemeente. Dat betekent dat we vanuit die invalshoek allemaal wel een beeld hebben bij hoe wij burgerparticipatie ervaren, in positieve en in negatieve zin.

In dit hoofdstuk wordt een achttal ergernissen genoemd die burgers kunnen ervaren als er participatie plaatsvindt. Deze ergernissen zijn ontleend aan een onderzoek van de nationale ombudsman en gepubliceerd in Binnenlands Bestuur, d.d. september 2009. De ergernissen illustreren duidelijk waar je tegenaan kunt lopen in een participatieproces. Goede bedoelingen worden niet altijd als zodanig door de inwoners ervaren. Niet altijd worden de juiste middelen gebruikt om inwoners te bereiken. Verwachtingen worden geschapen, waar niet altijd aan worden voldaan. Daarbij spelen ook het politieke krachtenveld en het afwegen van maatschappelijke belangen een rol. In het onderzoek van de nationale ombudsman worden ook ‘spelregels’ benoemd die een oplossing kunnen bieden om deze ergernissen te voorkomen. De spelregels kunnen, naast het kwaliteitshandvest waarin servicenormen zijn vastgelegd, als basis voor het denken en doen van de gemeente Nieuwkoop worden gehanteerd.

1 Politiek heeft al besloten

De belangrijkste ergernis van burgers die de Nationale Ombudsman op basis van de klachten van burgers over burgerparticipatie in het afgelopen jaar heeft vastgesteld, is dat de politiek al besloten heeft. Van echte participatie is daardoor volgens burgers geen sprake. Eén van de klachten: ‘Voordat de inspraakavond heeft plaatsgevonden is de gemeente al tot aanschaf van verkeersremmend materiaal overgegaan. Men zegt dan doodleuk: als wij naar jullie luisteren wordt het wel duurder.’

---

wees duidelijk over het besluitvormingsproces: heeft men wel of geen invloed en wanneer kan men zijn invloed laten gelden

---

2 Te laat betrekken van burgers

‘Mijn ervaring is dat je formeel wel inspraak hebt, maar dat de momenten waarop het relevant is ongemerkt voorbij gaan. Doorslaggevende beslissingen worden genomen in een fase waarop je als burger nog geen flauw benul hebt dat er iets ingrijpends in je directe woonomgeving gaat gebeuren. En als het duidelijk wordt, is het te laat om de beslissingen nog te beïnvloeden.’

De participatieladder (*bijlage 8.1*) biedt inzicht op welke manieren burgers betrokken kunnen worden bij het participatieproces.

---

betrek bewoners op tijd bij het ambtelijke en/of bestuurlijke proces, pas waar nodig procedures aan

---

3 Negeren inbreng burgers

‘Er is door de bewoners massaal protest aangetekend. Vele argumenten van de gemeente om betaald parkeren in te voeren blijken onjuist of ongefundeerd. De gemeente heeft de reacties afgedaan met: “Er is geen draagvlak nodig om betaald parkeren in te voeren”. Daarmee zijn alle reacties van tafel geveegd.’

---

negeer de inbreng van bewoners niet, tenzij beargumenteerd

---

4 Bestuur en ambtenaren weigeren een gesprek met burgers over de voorgenomen plannen
'Inspraakprocedures zijn verloren moeite. Een verplicht nummer waarmee vrijwel niets wordt gedaan en verwezen wordt naar bezwaarschriftprocedures die vervolgens worden afgewezen omdat men weet dat er hoogst zelden naar de bestuursrechter wordt gegaan.'

---

sta open voor de mening van bewoners en neem –daar waar mogelijk en wenselijk- de tijd om hen te woord te staan

---

5 Gemeente verstrekt geen informatie over beslissingen die de directe leefomgeving van de burger raken

'Wij hebben voor de deur een zeer uitgebreide speeltuin. Tot onze verbazing worden er, zonder medeweten van de omwonenden, nog meer speeltoestellen, een huisje en een bankje geplaatst. Wij willen absoluut geen bankje, of huisje aangezien dat hangjongeren aantrekt. Ik heb het gevoel dat wij niet serieus worden genomen.'

---

verstrek tijdig en volledige informatie over beslissingen die de leefomgeving van de burger raken

---

6 Door een gebrek aan informatie stroken de verwachtingen van burgers of maatschappelijke groepen niet met de realiteit

'De ervaringen hier met de zogenoemde Stadsdebatten zijn uiterst negatief.' 'Vooringenomen gemeentelijke standpunten'. 'Medestanders worde de hemel inprijzen, critici worden belachelijk gemaakt en er wordt vooral niet geluisterd.'

---

schep geen verwachtingen die niet waargemaakt kunnen worden: wees duidelijk over de kaders en bied voldoende informatie

---

7 Gemeente handelt onzorgvuldig

'De gemeente vroeg om reacties op hun nota. Vervolgens hebben zij er acht maanden over gedaan om elf reacties te verwerken in een inspraaknota. Dat is niet erg, maar het is wel jammer dat zij ons vervolgens acht dagen geven om daar weer op te reageren en dat dan niet schriftelijk kan worden gereageerd.'

---

handel zorgvuldig en met respect voor de inbreng van de burger

---

8 Onvolledige informatie

'Alle mensen in onze omgeving die op deze voorlichtingsbijeenkomst zijn geweest, hebben uit het verhaal begrepen dat de bestaande boeren zich in een landbouwontwikkelingsgebied (LOG) mochten ontwikkelen. Nu, vier jaar later, blijkt dat het begrip LOG wordt gebruikt om hier megastallen te vestigen, die op andere plaatsen weg moeten.'

---

wees transparant en volledig in je informatie

5.1 Nieuwkoopse voorbeelden

Een aantal ergernissen heeft zich ook in de Nieuwkoopse situatie voorgedaan. Voorbeelden zijn ontleend uit onder andere de inmiddels beschikbare dorpsplannen en de uitkomsten van de enquête: 'waar staat je gemeente'. Een aantal voorbeelden wordt genoemd, namelijk:

Uit de dorpsplannen....

- Het ambtelijke jargon blijkt voor veel mensen moeilijk te volgen. Een goede communicatie tussen de gemeente en burgers is zeer belangrijk. Het moet toch mogelijk zijn om het een en ander te vervangen door "heldere mensentaal".
- het is dan ook van groot belang dat zodra er plannen gemaakt gaan worden, er overleg plaatsvindt tussen de plannenmakers (overheid, natuurmonumenten), bewoners en de werkgroepen die aan dit dorpsplan hebben meegewerkt.
- Vanuit verschillende werkgroepen kwamen signalen, dat men meer wil dan een kortstondige oprisping van burgerparticipatie en het afschuiven van de leefbaarheidsproblemen naar de inwoners.
- In de communicatie met de gemeente wordt het op prijs gesteld, dat de gemeente altijd een reactie geeft op mails en brieven die gestuurd zijn.
- Aan de gemeente wordt gevraagd om snel en adequaat te reageren op vragen, opmerkingen of verzoeken van de burgers. Dit vergroot het vertrouwen in en de waardering van de lokale overheden. De door de gemeente, of in overleg met de gemeente, genomen besluiten dienen ook volgens de afspraken te worden uitgevoerd. Het is erg frustrerend en het werkt gemopper in de hand als er afspraken gemaakt worden, waar vervolgens niets of heel laat iets mee gedaan wordt. Aan de gemeente wordt verzocht een scherper beleid te voeren ten aanzien van het opstellen en nakomen van regels en afspraken.

Uit de enquête 'waar staat je gemeente?'....

- Bepaal verbeteracties: het belangrijkste van het raadplegen van burgers is dat de gemeente *iets doet* met de opmerkingen. De resultaten kunnen worden meegewogen bij de beleidsafweging in de Perspectiefnota, en eventueel later.
- Communiceer over de resultaten en eventuele vervolgacties.
- Betrek woonkernen bij besluitvorming/plannen. Luister goed. Het gemeentelijk apparaat is er voor de inwoners, niet andersom!
- Raadsbesluiten zijn door het ontbreken van informatie over moties niet te volgen en daardoor komt de raad zeer onbetrouwbaar over.
- Open en eerlijkheid naar de burgers toe. Geld speelt altijd de hoofdrol, wanneer de burgers? Laat zien dat burgers serieus worden genomen.
- Gemeente is te weinig vernieuwend, vooral bestuurlijk.

6 Hoe gaan we het doen?

De vraag die opdoemt is 'hoe gaan we het doen?'. Nou... gewoon, door te doen! Burgerparticipatie is afhankelijk van verschillende factoren – zoals tijd, budget, personele inzet, onderwerp- en geen kant-en-klaar proces. Voorschrijven tot achter de komma hoe we burgerparticipatie moeten uitvoeren is geen optie, daarom is deze notitie ook een 'handvat' en geen 'voorschrift'.

Stap 1. Tussen de oren

Burgerparticipatie is de gemeente Nieuwkoop niet vreemd. Zowel 'formele' inspraaktrajecten als 'informele' burgerparticipatie vinden plaats. Een voorbeeld vormen de inspraaktrajecten bij bestemmingsplannen of de informatieavonden voor het realiseren van speelplekken voor de jeugd.

Burgerparticipatie mag echter nog meer 'tussen de oren' komen te zitten en onderdeel worden van de werkprocessen. Dat gebeurt niet van vandaag op morgen, maar vormt de stip op de horizon. Binnen de werkinstructies wordt hier aandacht aan besteed. Een algemeen gedeeld beeld van burgerparticipatie is daarvoor nodig en kan worden verkregen door deze notitie.

Stap 2. Waar gaat het goed en wat kunnen we daarvan leren?

De gemeente Nieuwkoop heeft bij verschillende onderwerpen ervaring opgedaan met burgerparticipatie, zoals bij de realisatie van de Structuurvisie 2040. Om burgerparticipatie vorm te geven is het van belang om stil te staan bij die vormen van burgerparticipatie die goed hebben gewerkt, tot tevredenheid van gemeente en bewoners. De medewerkers van de gemeente kunnen daarbij ook putten uit de eigen ervaringen als inwoner van een gemeente: iedereen heeft ervaring met burgerparticipatie!

Stap 3. Veranderingen daar waar nodig

Natuurlijk komen ook de minder goede vormen van burgerparticipatie aan bod. Niet altijd heeft burgerparticipatie het gewenste resultaat voor de gemeente of de bewoners. Laten we deze met elkaar benoemen en gieten in een vorm die werkt! Of.. realistisch zijn en met elkaar vaststellen dat we bepaalde vormen van burgerparticipatie voortaan achterwege gaan laten. Dit kan betekenen dat de organisatiecultuur en/of werkprocessen aangepast moeten worden. Van hoog tot laag in de organisatie moet er dan draagvlak zijn om dat ook daadwerkelijk te doen. De acht spelregels kunnen daarbij behulpzaam zijn. Ook de participatieladder (*bijlage 8.1*) vormt een handvat om een bewuste keuze te maken hoe de participatie vorm te geven.

Stap 4. Doen we het goed? Of: meten is weten

We hebben als gemeentelijke organisatie een kritisch publiek, namelijk de bewoners van onze gemeente. Met 'waar staat je gemeente' kunnen we meten hoe de bewoners over ons oordelen. Dit is een éénmalige, jaarlijkse exercitie. Om sneller te weten te komen of bepaalde vormen van participatie goed hebben gewerkt, is het een idee om burgerparticipatietrajecten te evalueren. Dat zorgt voor input voor ons leerproces.

7 We gaan van start....

Dorpsplannen en dorpsraden

De afgelopen jaren zijn we van start gegaan met het opstellen van dorpsplannen. Samen met groepen burgers zijn voor de kernen Nieuwveen, Noorden/Noordse Buurt/Noordse Dorp en Langeraar/Papenveer dorpsplannen opgesteld. Dorpsplannen vormen een belangrijk middel om te komen tot burgerparticipatie. Bewoners geven immers zelf aan wat zij (met het nemen van eigen verantwoordelijkheid en het inbrengen van kennis) vinden van hun dorp. Wat kan beter en hoe zou dat kunnen plaatsvinden? De gemeente Nieuwkoop zorgt voor een reactie op het dorpsplan en –daar waar mogelijk- een realisatie van voorstellen. In een aantal kernen zijn inmiddels dorpsraden i.o. ontstaan. Zij vormen voor de gemeente Nieuwkoop een eerste aanspreekpunt voor de kern, maar zijn in de eerste plaats een platform voor het dorp. Een coördinator dorpskernen is aangesteld. Zij vormt de intermediair tussen dorp(sraad) en gemeente Nieuwkoop. Afspraken tussen gemeente en dorpsraden zullen in de komende periode worden opgesteld.

Digitaal burgerpanel

Naast het specifiek benaderen van dorpsraden vindt de gemeente Nieuwkoop het belangrijk om gemeentebreed met haar inwoners in contact te treden. Daarvoor wil zij onder andere een digitaal burgerpanel instellen. De bedoeling is dat dit burgerpanel in 2012 operationeel is.

Social media

De huidige tijdsgeest vraagt om het verstrekken van informatie via diverse kanalen. Twitter vormt een van die kanalen waarbij inwoners snel van informatie kunnen worden voorzien. In 2011 is de gemeente Nieuwkoop gestart met het 'twitteren' van berichten over actuele zaken.

Paragraaf burgerparticipatie

In de macro's startnotitie, B&W adviezen en raadsvoorstellen wordt specifiek aandacht besteed aan het onderwerp burgerparticipatie. Argumenten voor of tegen het inzetten van burgerparticipatie worden vermeld. Zo ook de verwachte kosten van het traject, de termijn en eventueel afwijken van de 'koninklijke route' (procedure) en de inzet van personeel.

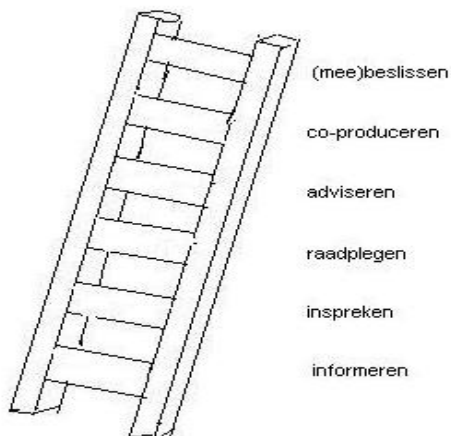
8 Bijlagen

8.1 Participatieladder

Heldere communicatie met onze burgers over de inrichting en het verloop van een interactief proces als 'participatie' is een eerste voorwaarde voor succesvol participatiebeleid. Hoe maken we burgerparticipatie voor zowel het bestuur en de organisatie als voor de burgers zo helder en hanteerbaar mogelijk?

Hiervoor moeten wij een kader formuleren. Een kader dat fungeert als handvat over hoe je burgerparticipatie goed kunt toepassen, zodat alle partijen en betrokkenen er zoveel mogelijk aan hebben. Dat betekent dus vooraf het goed benoemen van spelregels, participanten, randvoorwaarden en uitgangspunten. Een handvat om een bewuste keuze te maken vormt de participatieladder. Als het uiteindelijke doel is om via innovatieve en experimentele trajecten burgerparticipatie te bewerkstelligen, zal de participatieladder mogelijk op de achtergrond verdwijnen. De participatieladder vormt immers een instrument om vanaf het begin het participatietraject vorm te geven. Bij innovatieve en experimentele trajecten (en de termijn) wordt de vorm gedurende het traject bepaald.

Er zijn verschillende participatieladders voorhanden. De verschillen hebben betrekking op het aantal niveaus van de ladder en de termen die per niveau worden gehanteerd. Ondanks de verschillen komen ze allemaal op één ding neer PARTICIPATIE! In deze notitie is gekozen voor de participatieladder van Edelenbos en Monnikhof (2001). Aan deze ladder is op aangegeven van de gemeenteraad het niveau van 'inspreken' toegevoegd.

Informeren

Het gemeentebestuur bepaalt zelf in hoge mate de agenda voor besluitvorming en houdt de betrokkenen hiervan op de hoogte. Het maakt geen gebruik van de mogelijkheid om betrokkenen daadwerkelijk input te laten leveren bij de beleidsontwikkeling. De rol van de betrokkenen is die van toehoorder. Informeren vindt veelal na de besluitvormingsfase plaats. Informeren is een niet-interactieve vorm van participatie.

Voorbeelden: informatieavonden bestemmingsplannen, (een deel van de) informatie op de website www.nieuwkoop.nl en Nieuwkoops Nieuws

Inspreken

Inspreken heeft een formele en een informele kant. Inspreken zit meestal aan het einde van een besluitvormingstraject.

Voorbeelden: inspreken bij bestemmingsplannen en raadsvergaderingen.

Raadplegen

Het gemeentebestuur bepaalt in hoge mate zelf de (politieke) agenda voor besluitvorming. De betrokken burgers en organisaties worden gezien als gesprekspartners bij de ontwikkeling van beleid. De gespreksresultaten vormen mogelijke bouwstenen voor beleid. Politieke bestuurders verbinden zich niet aan de resultaten die uit de gesprekken voortkomen. De rol van de betrokkenen is die van geconsulteerde. Raadplegen vindt veelal tussen ambtelijke voorbereiding en bestuurlijke meningsvorming plaats.

Voorbeelden: inspraakavonden, hoorzittingen, (digitale) burgerpeiling en enquêtes

Adviseren

Het gemeentebestuur stelt de (politieke) agenda samen. De betrokken burgers en organisaties hebben de gelegenheid om problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren, waarbij deze ideeën een volwaardige rol spelen in de ontwikkeling van beleid. De politiek verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan (beargumenteerd) afwijken. De rol van betrokkenen is die van adviseur. Adviseren vindt veelal tussen ambtelijke voorbereiding en bestuurlijke meningsvorming plaats.

Voorbeelden: Wmo-adviesraad, expertmeetings, dorpsraad

NB. Het verschil tussen raadplegen en adviseren is niet altijd duidelijk aan te geven. Het ligt soms dicht tegen elkaar aan.

Co-produceren

Het politiek bestuur en de betrokken burgers en organisaties komen gezamenlijk een probleemagenda overeen, waarna gezamenlijk naar oplossingen wordt gezocht. De politiek verbindt zich aan deze oplossingen met betrekking tot de uiteindelijke besluitvorming. De rol van de betrokkenen is die van samenwerkingspartner.

Coproduceren kan ook co-creëren worden genoemd.

Voorbeelden: overleggroepen, convenanten, werkateliers

(Mee)beslissen

Het politiek bestuur laat de ontwikkeling van, en de besluitvorming over het beleid, over aan betrokkenen, waarbij het ambtelijk apparaat een adviserende rol invult. De politiek neemt de resultaten over, na toetsing aan vooraf gesteld randvoorwaarden. De rol van de betrokkenen is die van medebeslisser.

Voorbeelden: buurtproject, speelplan

Nota bene....

- De participatieladder veronderstelt een ideale vorm van participatie, waarin iedereen deelneemt en een gemeenschap als homogeen wordt behandeld.
- De participatieladder veronderstelt dat er gestreefd moet worden naar de bovenste trede. Maar meer participatie is niet altijd beter.
- De participatieladder zorgt niet voor een structurele mate van participatie. Deze verschilt afhankelijk van de fase in en de complexiteit van het beleidsproces.

8.2 Rollen gemeenteraad, college & burgers

Rolverdeling tussen gemeenteraad en college

Ook op het gebied van burgerparticipatie moet er een heldere taakverdeling komen tussen gemeenteraad en college. In dit verband kan worden aangesloten bij de taakverdeling zoals deze is vastgesteld bij de invoering van het dualisme.

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende taak en het college draagt zorg voor de beleidsvoorbereiding en uitvoering.

In de praktijk kan dit betekenen dat de gemeenteraad de burgers betreft bij zijn oordeelsvorming over de inhoud van het beleid en/of plannen en bij de evaluatie van de bereikte resultaten. Het college is verantwoordelijk voor het realiseren van de betrokkenheid van de burgers bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering.

Naast een heldere taakverdeling is het van belang dat gemeenteraad en college elkaar informeren over óf en op welke wijze burgerparticipatie wordt toegepast bij belangrijke onderwerpen. Het college kan dit doen door middel van een aparte communicatieparagraaf in startnotities of adviezen en dit voor te leggen aan de gemeenteraad. Tevens kan het voorkomen dat in het kader van bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen zowel de gemeenteraad als het college burgers wil raadplegen en er een gezamenlijk traject wordt georganiseerd of dat de gemeenteraad het college de opdracht geeft de participatie vorm te geven.

Andere rollen die de gemeente kan innemen in het participatieproces zijn bijvoorbeeld:

- probleemeigenaar
- initiatiefnemer
- bekrachtiger van het advies van burgers
- kadersteller
- beschikbaar stellen van budget en/of deskundigheid
- eindverantwoordelijke
- uitvoerder

Beleidsfase	Verantwoordelijkheid van	Inzet burgerparticipatie door	Mogelijke vormen van burgerparticipatie
Agendavorming	Gemeenteraad	Gemeenteraad	▪ raadplegen
Beleidsvorming	College	College	▪ raadplegen ▪ co-produceren (co-creëren)
Besluitvorming	Gemeenteraad of college	Gemeenteraad of college	▪ raadplegen
Uitvoering	College	College	▪ raadplegen ▪ co-produceren (co-creëren)
Evaluatie	Gemeenteraad of college	Gemeenteraad of college	▪ raadplegen

Competenties en processen

Burgerparticipatie doe je niet 'even'. Het vraagt om een bepaalde 'mindset' (houding tegenover burgerparticipatie) en competenties om burgerparticipatie goed voor het voetlicht te krijgen. Dit kan betekenen dat competenties van raadsleden, collegeleden en ambtenaren moeten worden aangevuld en of versterkt door middel van scholing of training. Naast competenties heeft burgerparticipatie invloed op de werkprocessen van de organisatie. Burgerparticipatie kun je als overheid-uitgaande van innovatieve processen waarbij geëxperimenteerd kan worden- niet altijd sturen. Het eindresultaat is niet altijd van te voren te bepalen en trajecten duren daardoor soms langer dan verwacht en/of gewenst. Een mismatch tussen gemeentelijke processen en termijnen en de processen en termijnen van burgerparticipatie kan daardoor ontstaan. Dit betekent dat verwachtingen hieromtrent bijgesteld of aangepast moeten en kunnen worden. Burgerparticipatie een hoge(re) prioriteit geven heeft invloed op de inzet van raadsleden, collegeleden en ambtenaren, zowel in tijd als ook in financieel opzicht. We moeten daarom realistisch blijven in welke inzet we willen plegen en hoeveel tijd en financiële middelen we daaraan willen besteden.

De rol van burgers

Burgers zijn participanten in het participatieproces. Onder burgers wordt verstaan burgers en vertegenwoordigers van instellingen en bedrijven. Burgers kunnen verschillende rollen innemen in het participatieproces.

De gemeente Nieuwkoop ziet de burger als partner en participant. De betrokkenheid van de burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemers is één van de speerpunten tijdens deze collegeperiode. Onder deze groepen is veel kennis aanwezig en daar maakt de gemeente Nieuwkoop graag gebruik van. De betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid van (groepen) burgers wordt ten zeerste gewaardeerd.

Andere rollen die burgers kunnen innemen zijn bijvoorbeeld:

- probleemeigenaar, samen met de gemeente
- uitvoerder
- initiatiefnemer
- adviseur
- aflegger van verantwoording
- budget beheerder
- ontwikkelaar van beleid/plan of vinder van oplossing

Bij het betrekken van burgers is het van belang om van te voren een analyse te maken welke burgers betrokken moeten worden. Welke competenties en motivaties van burgers spelen een rol om burgerparticipatie wel of niet in te zetten? Welke kennis en vaardigheden moeten aanwezig zijn? Welke reden(en) hebben burgers om deel te nemen aan het participatieproces? Hoe wordt voorkomen dat participatie niet beperkt blijft tot een kleine groep? Aanvullende randvoorwaarden worden in de checklist in *bijlage 8.4* benoemd.

Nota bene....

- De burger als participant is niet nieuw. Ook in het verleden heeft burgerparticipatie plaatsgevonden. Burgers zijn op verschillende manieren betrokken geweest bij de totstandkoming van beleid en plannen, bijvoorbeeld door (inloop)bijeenkomsten voor de structuurvisie, bestemmingsplannen en het Wmo-beleidsplan. Andere manieren waarop burgerparticipatie heeft plaatsgevonden zijn: informatie via het Witte Weekblad, de website www.nieuwkoop.nl, Wmo-adviesraad, de totstandkoming van dorpsplannen en dorpsraden, hoorzittingen en burgerpeilingen.

8.3 Burgerinitiatieven

Burgerparticipatie gaat niet alleen over initiatieven die een gemeente neemt om inwoners bij beleid te betrekken, maar ook over het ruimte geven aan en ondersteunen van burgers die zelf met ideeën en initiatieven komen.

Onder burgerinitiatief worden verschillende dingen verstaan, namelijk enerzijds elke actie van burgers om iets aan de eigen omgeving te verbeteren, anderzijds wordt gerefereerd aan de specifieke, formele procedure waarmee burgers een onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunnen zetten. Dorpsraden bieden de mogelijkheid om invulling te geven aan het burgerinitiatief. Een burgerinitiatief is geen 'wensenlijstje' richting de gemeente en vraagt om het leveren van een eigen bijdrage aan het initiatief dóór burgers.

De fase die het meest geschikt is voor een burgerinitiatief is de agendavorming. Omdat de raad verantwoordelijk is voor de raadsagenda, is de raad het aangewezen orgaan om in deze fase burgerparticipatie te organiseren.

8.4 Toetsingskader burgerparticipatie

Burgerparticipatie is niet voor elk onderwerp geschikt. Het hanteren van een afwegingskader zorgt ervoor dat de keuze om burgerparticipatie wel of niet in te zetten volgens een bepaald stamien kan worden beargumenteerd. Daartoe kan een checklist worden gebruikt.

Checklist

- Leent het onderwerp zich voor burgerparticipatie?

Is er voldoende beleidsruimte om burgerparticipatie te laten plaatsvinden? Is er voldoende juridische ruimte of vormt bestaande wet- en regelgeving een belemmering? Valt er iets te kiezen?

Is het antwoord hierop 'nee' dan is burgerparticipatie niet op zijn plaats.

- Zijn noodzakelijke randvoorwaarden vervuld?

Is er voldoende tijd voor burgerparticipatie? Is het college en/of de raad bereid om een actieve bijdrage te leveren?

Is er voldoende geld en ambtelijke tijd beschikbaar?

Is er voldoende kennis en ervaring om een burgerparticipatietraject goed op te zetten?

Is het antwoord hierop 'nee' dan is burgerparticipatie niet op zijn plaats.

- Waarom zetten we burgerparticipatie in?

Willen we het draagvlak voor het onderwerp vergroten? Dan een methode kiezen waardoor zoveel mogelijk burgers mee kunnen doen.

Willen we de kwaliteit van het beleid verhogen? Dan een methode kiezen waarin een zorgvuldig geselecteerd gezelschap, goed geïnformeerd over het onderwerp, adviezen formuleert.

Betreft het een combinatie van draagvlak vergroten en kwaliteit verhogen? Kies dan voor een combinatie van instrumenten.

- Wanneer krijgt burgerparticipatie een plaats?

Er zijn verschillende fasen te benoemen waarin burgerparticipatie een plaats krijgt:

Agendavorming: burgers dragen onderwerpen aan voor beleid

Beleidsvorming: deelnemers geven advies of denken mee over beleidsalternatieven

Besluitvorming: gemeentebestuur en/of gemeenteraad neemt zelf het besluit of geeft het kader aan waarbinnen beslissingsbevoegdheid wordt gedelegeerd aan een bepaalde groep burgers.

Uitvoering: burgers denken en/of doen mee in de beleidsuitvoering

Evaluatie: burgers hebben een rol in de beoordeling van de effecten van beleid.

Burgerparticipatie is in de hele beleidscyclus zelden haalbaar. Maak een keuze voor de nadruk op het voortraject (agendavorming en planvorming) of het na-traject (uitvoering en evaluatie). In bijna alle gevallen neemt het bestuur of de raad formeel een besluit. Wees ook duidelijk waarin niet geparticipeerd kan worden.

- Welke rol en verantwoordelijkheden krijgen de deelnemers?

Worden de deelnemers geraadpleegd?

Geven de deelnemers advies over het beleid?

Fungeren ze als coproducent?

Of nemen deelnemers het besluit binnen de door de gemeenteraad aangegeven kaders?

De verantwoordelijkheid en invloed van burgers op het beleidsproces neemt toe van raadpleging naar beslisser. Daarmee neemt ook de verplichting toe van de raad en het college om de resultaten mee te wegen in de besluitvorming.

- Wie moeten er betrokken worden?

Zijn er randvoorwaarden voor de groepsgrootte? Bijvoorbeeld tot 15 deelnemers, tot 50 deelnemers of een onbeperkt aantal deelnemers?

Stel daarnaast de populatie vast waaruit de deelnemers komen. Welke burgers hebben directe belangen bij het onderwerp? Wie moeten in ieder geval actief worden uitgenodigd om mee te doen? Dit is van belang voor de organisatie, werving en publiciteit. Dit is minder van belang voor de keuze voor het instrument.

- Wat is de duur van het traject?

Is het structureel?

Is het incidenteel kortlopend van aard? Variërend van één avond tot circa twee maanden?

Is het incidenteel langer lopend van aard? Langer dan twee maanden, maar wel duidelijk begrensd.

- Welk instrument?

Bepaal welke werkvorm of combinatie van verschillende instrumenten het beste lijken.

Nota bene...

- Er vindt altijd een minimale vorm van participatie, namelijk informeren, plaats!

8.5 Wie doen er mee in het participatietraject?

Actoren extern	Kenmerken
De Burger- algemeen	Geografisch geselecteerd, niet een homogene groep. Kennis en inhoud tav overheid en het onderwerp verschillen, evenals leeftijd, historie in de wijk, opleidingsniveau, betrokkenheid etc.
De Burger- specifiek	Klankbordgroepleden als afspiegeling van de samenleving op gezette momenten bijeen laten komen. Dat kan alleen als zorgvuldig en met begrip voor alle gevoelens wordt bepaald wie ambassadeurs kunnen zijn.
Organisaties	Organisaties, bedrijven, instellingen en clubs betrekken die met het onderwerp te maken hebben en een afspiegeling van de groep vormen

Actoren intern	Kenmerken
Gemeenteraad	Vanuit de nieuwe dualistische rol is het reëel dat de raad het initiatief neemt tot burgerparticipatie. De vorm verdient nadere uitwerking vanuit de raadscommunicatie/ griffie
College van B&W	Inrichtingsplannen lenen zich bij uitstek voor burgerparticipatie, portefeuillehouder als initiator, niet actief in het proces
Ambtenaren	Zij zijn materiedeskundigen, dus actief in het proces. Initiatiefnemer in nauwe samenwerking met communicatie

Publieksgroepen	Kenmerken
Pers	Lokale media hebben veel macht. De commissie Wallage zegt hierover: omgaan met de media, tijdig en voldoende informeren, zodat participatieproces neutraal belicht wordt.
Belangengroeperingen	Denk aan milieubewegingen, dorps- en buurtverenigingen etc. Stimuleer deze constructief te zijn door ze tijdig te voeden met informatie over de inhoud, planning, voortgang etc.
Gerelateerde (semi-) overheidsorganisaties	Zoals hulpdiensten, politie, brandweer, ziekenvervoer etc. Denk ook aan buurgemeenten, provincies, waterschappen etc.

8.6 Beleidsfasen

In het participatieproces kunnen verschillende fasen worden onderscheiden.

Fase	Kenmerken
Agendavorming	Deelnemers kunnen onderwerpen voor beleid aandragen.
Beleidsvorming (of planvorming genoemd)	Deelnemers denken mee over de plannen van de gemeente en over beleidsalternatieven.
Besluitvorming	Inwoners nemen zelf een beslissing (binnen het kader dat de raad stelt).
Uitvoering	Deelnemers gaan participeren bij de uitvoering van het beleid, of ze gaan meedenken over hoe de uitvoering het beste georganiseerd kan worden.
Evaluatie	Inwoners hebben een rol in de beoordeling van de effecten van het beleid.

8.7 Participatie: voorstellen door de gemeenteraad

Tijdens de oriënterende raadsvergadering van 6 januari 2011 heeft de raad ten aanzien van een aantal onderwerpen uit de strategische agenda voorstellen voor participatie gedaan. Inmiddels is een nieuw college geïnstalleerd, is een herzien collegeprogramma opgesteld en de indeling van de programma's veranderd.

Gekeken naar de voorstellen van de raad heeft een inpassing plaatsgevonden naar de nieuwe programma-indeling. De activiteiten hebben betrekking op de periode 2011-2014.

Uiteindelijk vindt er ambtelijk en bestuurlijk een afweging plaats of de voorgestelde wijze van participatie ook in de praktijk haalbaar en wenselijk is.

Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling

Activiteit	Participatieniveau
Woonvisie	Meedenken, co-produceren (co-creëren) heeft al plaatsgevonden)
Actualiseren bestemmingsplannen 2015	Juridische procedure volgen

Programma 3 Ruimtelijk beheer

Activiteit	Participatieniveau
Eén afvalbrengrstation	Raadplegen/ adviseren
Onderzoeken verkeersveiligheid schoolroutes en opstellen verbeterplan	co-produceren (co-creëren)
Opstellen verkeerscirculatieplan mbt weren doorgaand vrachtverkeer	Adviseren en raadplegen
Speelruimtebeleidsplan	Raadplegen

Programma 4 Sociale Participatie

Activiteit	Participatieniveau
Maatschappelijke structuurvisie	co-produceren (co-creëren)
Maatschappelijke accommodaties	Meespreken(raadplegen/ adviseren)/ co-produceren (co-creëren)
Herijking en actualisering verstrekkingen	Meespreken (raadplegen/ adviseren)/ co-produceren (co-creëren)
Bezuinigen op subsidies vrijwilligersorganisaties	Raadplegen/ meedenken

Programma 5 Sport en ontspanning

Activiteit	Participatieniveau
Maatschappelijke inpassing sport	Meespreken (raadplegen/ adviseren)/ co-produceren (co-creëren)

9 Traject

Deze notitie is tot stand gekomen op basis van:

- Literatuurstudie
- Oriënterende bijeenkomst met het college, september 2010
- Visie op burgerparticipatie Progressief Nieuwkoop
- Leerervaringen gemeenteraad met burgerparticipatie
- Proces van bezuinigingen en burgerparticipatie
- College door de heer Roel in 't Veld op 7 april 2011, onder andere over burgerparticipatie
- Herzien Collegeprogramma 2011-2014: 'Samen aan de slag!'

10 Naslag

www.participatiewijzer.nl

www.eparticipatiemonitor.tno.nl/overzicht

www.publiek-politiek.nl

www.ipp-participatiewijzer.nl

www.participatieportal.nl

www.binnenlandsbestuur.nl, d.d. 18-09-2009, ergernissen van burgers

www.nieuwkoop.nl, digitaal loket, kwaliteitshandvest